

**Protokół
kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Środowiskowym Domu Samopomocy
w Wałczu**

Jednostka kontrolowana:

Środowiskowy Dom Samopomocy w Wałczu
ul. Nowomiejska 4
78-600 Wałcz

Podmiot prowadzący:

Burmistrz Miasta Wałcz

Kierownik jednostki:

Anna Baculewska – Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu

Kontrolujący:

Małgorzata Lewińska - główny specjalista w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej, osoba kierująca kontrolą,
Marta Karbowskiak - inspektor wojewódzki w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej na podstawie Upoważnienia Nr 28/2024 z dnia 16 maja 2024 r.

Kontrolerzy złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie ich z kontroli.

(Akta kontroli str. 1-2 i 18-19)

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 11–13 czerwca 2024 r. Czynności kontrolne były prowadzone w siedzibie Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu – ul. Nowomiejska 4 w Wałczu.

Kontrolowana jednostka oraz jednostka prowadząca zostały powiadomione o terminie przeprowadzenia kontroli, zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285 ze zm.).

(Akta kontroli str. 12-17)

Przedmiot i okres kontroli:

Kontrolą objęto zagadnienia związane z organizacją i funkcjonowaniem Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu w okresie od 1 stycznia 2023 r. do dnia zakończenia kontroli.

Ustaleń zawartych w protokole dokonano na podstawie informacji udzielonych przez Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy - Panią Annę Baculewską oraz skontrolowanej dokumentacji i oględzin jednostki. Kontrola została przeprowadzona w oparciu o *Program kontroli kompleksowej środowiskowego domu samopomocy/ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi*.

Prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę - art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy

społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.). Zgodnie z art. 22 pkt 1 przywołanej ustawy ustalanie sposobu wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego jest zadaniem wojewody.

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej do zadań wojewody należy nadzór nad realizacją zadań samorządu gminnego, powiatowego i województwa, w tym nad jakością działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz nad jakością usług, dla których minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określił standardy, a także nad zgodnością zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami.

Sposób funkcjonowania środowiskowych domów samopomocy, kwalifikacje osób świadczących usługi oraz standardy usług świadczonych przez domy określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 249).

Ustalenia ogólne dotyczące zasad funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu

Środowiskowy Dom Samopomocy w Wałczu został utworzony na podstawie Uchwały Nr II/sXXIII/166/96 Rady Miejskiej w Wałczu z dnia 15 listopada 1996 r. w sprawie utworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu, jednakże placówka rozpoczęła działalność w styczniu 2000 r.

(Akta kontroli str. 20)

Statutowym celem ŚDS jest *zapewnienie wsparcia społecznego osobom przewlekle psychicznie chorym, z niepełnosprawnością intelektualną oraz wykazującym inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych z zaburzoną lub ograniczoną zdolnością do funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym w zakresie przewyższania tych ograniczeń, poprawy społecznego funkcjonowania, zwiększenia zaradności życiowej i integracji społecznej.*

Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy jednostka posiada opracowane następujące dokumenty, które określają sposób funkcjonowania domu: statut domu, regulamin organizacyjny domu, program działalności domu i plan pracy na każdy rok.

Kontrolowana jednostka funkcjonuje w oparciu o:

- Statut Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Wałczu, przyjęty Uchwałą Nr VIII/XXXII/280/21 Rady Miasta Wałcz z dnia 16 lutego 2021 r.,
- Regulamin Organizacyjny Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu – Zarządzenie Nr 9/2021 Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu z 21 grudnia 2021 r., zatwierdzony Zarządzeniem Nr 0050.1.110.2021 Burmistrza Miasta Wałcz z dnia 3 listopada 2021 r.,
- Programy działalności odrębnie dla każdego typu domu – A, B, C - zostały opracowane w uzgodnieniu z Wojewodą Zachodniopomorskim oraz zatwierdzone przez Burmistrza Miasta Wałcz,
- Roczne plany pracy – na rok 2023 i 2024 - Plany pracy zostały opracowane w uzgodnieniu z Wojewodą Zachodniopomorskim oraz zatwierdzone przez Burmistrza Miasta Wałcz.

(Akta kontroli str. 25-47)

Zgodnie z § 25 ust. 1 i 3 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, kierownik domu opracowuje sprawozdanie z działalności jednostki w roku budżetowym i przekazuje właściwemu do spraw pomocy społecznej wydziałowi urzędu wojewódzkiego oraz jednostce prowadzącej lub zlecającej, w terminie do 15 lutego po okresie sprawozdawczym.

Sprawozdania z działalności kontrolowanej jednostki w okresie objętym kontrolą zostały sporządzone i przekazane do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie oraz jednostki prowadzącej w obowiązującym terminie, tj. do dnia 15 lutego, po okresie sprawozdawczym.

Zgodnie z § 6 ust. 3-5 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy *„Dopuszcza się możliwość zamknięcia domu na okres łącznie nie dłuższy niż 15 dni roboczych w roku kalendarzowym. Termin zamknięcia domu ustala się po uprzednim zasięgnięciu opinii uczestników lub ich opiekunów. Zamknięcie domu może nastąpić po uprzednim poinformowaniu, z dwutygodniowym wyprzedzeniem, jednostki prowadzącej lub jednostki zlecającej oraz wydziału właściwego do spraw pomocy społecznej odpowiedniego urzędu wojewódzkiego.”*

W kontrolowanym okresie jednostka miała przerwę w działalności w terminie od dnia 10 lipca 2023 r. do dnia 28 lipca 2023 r. W dniu 22 czerwca 2023 r. poinformowano o zaplanowanej przerwie Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, a także Burmistrza Miasta Wałcz jako jednostkę prowadzącą ŚDS. Na rok 2024 zaplanowano przerwy w działalności Domu w okresach: 29 kwietnia – 2 maja 2024 r. oraz 11-26 lipca 2024 r., o czym poinformowano pismem z dnia 8 kwietnia 2024 r. Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, a także Burmistrza Miasta Wałcz jako jednostkę prowadzącą ŚDS.

Nie wniesiono uwag w zakresie prawidłowości sporządzania oraz przekazywania powyższych informacji.

(Akta kontroli str. 199-204)

Zgodnie z § 23 ust. 1 Regulaminu Organizacyjnego ŚDS w Wałczu - pracą Domu kieruje Kierownik, a do jego zadań należy w szczególności: zapewnienie należytej organizacji pracy, sprawności i skuteczności funkcjonowania Domu w celu realizacji zadań, przydzielenie podległym pracownikom Domu zadań i wytycznych, niezbędnych do prowadzenia działalności, dbałość o dobór kadry i podnoszenie kwalifikacji pracowników, powoływanie Zespołu Wspierająco-Aktywizującego i nadzorowanie pracy Zespołu. Nadzór nad bieżącą działalnością ŚDS sprawuje Burmistrz Miasta Wałcza, a nadzór nad merytoryczną działalnością Domu sprawuje Wojewoda Zachodniopomorski (§ 5 ust. 5-6 Regulaminu).

(Akta kontroli str. 25-47)

Typ Domu, liczba miejsc i frekwencja

Środowiskowy Dom Samopomocy w Wałczu został określony jako Dom typu A, B i C. Świadczy usługi dla osób przewlekle psychicznie chorych, z niepełnosprawnością intelektualną oraz dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych.

Dom dysponuje 35 miejscami przeznaczonymi dla mieszkańców Gminy Wałcz, a także mieszkańców sąsiednich gmin, z którymi zawarto na czas nieokreślony porozumienia:

- Porozumienie z dnia 6 lutego 2023 r. i 4 czerwca 2024 r. zawarte z Gminą Wałcz;

- Porozumienie z dnia 15 września 2017 r. zawarte z Gminą Tuczo;
- Porozumienie z dnia 11 sierpnia 2017 r. zawarte z Gminą i Miastem Mirosławiec.

(Akta kontroli str. 48-59)

W dniach kontroli w zajęciach Domu uczestniczyło 35 osób (typ Domu A – 5 uczestników, Typ Domu B – 30 uczestników, Typ Domu C – obecnie brak uczestników). Z usług ŚDS skorzystało w ramach zawartych porozumień: 11 mieszkańców Gminy Wałcz oraz 1 osoba z Gminy Tuczo.

Decyzję kierującą do Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu wydaje Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałczu, zgodnie z art. 51b ust. 5 ustawy o pomocy społecznej oraz § 7 ust. 3 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Na podstawie *Ewidencji uczestników* ustalono, że w okresie objętym kontrolą, w 2023 roku 1 osoba zrezygnowała z udziału w zajęciach ŚDS z powodu podjęcia pracy w ZAZ, 1 osoba została umieszczona w DPS, 1 osoba zmarła, przyjęto 3 nowych uczestników. W 2024 r. do dnia kontroli 1 osoba zrezygnowała z zajęć, a przyjęto 1 osobę.

Według stanu na dzień kontroli uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu było 20 kobiet i 15 mężczyzn. Pośród uczestników 18 osób jest całkowicie ubezwłasnowolnionych.

(Akta kontroli str. 84-93)

Na podstawie list obecności stwierdzono, że frekwencja na zajęciach wynosiła:

- w miesiącu maju 2023 r. - 64,35%,
- w miesiącu listopadzie 2023 r. - 58,82%,
- w miesiącu styczniu 2024 r. - 55,71%.

(Akta kontroli str. 60-61)

W dniach kontroli w zajęciach uczestniczyło odpowiednio:

- w dniu 11 czerwca 2024 r. – 28 osób,
- w dniu 12 czerwca 2024 r. – 21 osób,
- w dniu 13 czerwca 2024 r. – 18 osób.

Na podstawie Regulaminu Organizacyjnego ustalono, że Środowiskowy Dom Samopomocy w Wałczu funkcjonuje od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30.

Na podstawie Regulaminu Organizacyjnego, przedstawionego *Ramowego Planu Zajęć w ŚDS* oraz zapisów w dziennikach pracy zespołu wspierająco-aktywizującego stwierdzono, że kontrolowana placówka spełnia wymogi określone w § 6 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, zgodnie z którymi dom powinien zapewnić co najmniej 6 godzin zajęć z uczestnikami.

(Akta kontroli str. 62)

Pomieszczenia i wyposażenie

Środowiskowy Dom Samopomocy w Wałczu funkcjonuje jako samodzielna jednostka organizacyjna pomocy społecznej, działająca w formie jednostki budżetowej Gminy Miejskiej Wałcz. Zgodnie z Decyzją ZP.72244-1/08 Burmistrza Miasta Wałcz z dnia 10 listopada 2008 r. wraz z Protokołem zdawczo-odbiorczym z dnia 27 listopada 2008 r. i 23 lutego 2009 r., a także Decyzją GN.6844.2.2014 Burmistrza Miasta Wałcz z dnia 18 sierpnia 2014 r. jednostce przekazano w trwałą zarząd na czas nieoznaczony wskazaną nieruchomości przy ul. Nowomiejskiej 4 w Wałczu.

Środowiskowy Dom Samopomocy mieści się w:

1. dwukondygnacyjnym, podpiwniczonym budynku Nr 1, gdzie zajmuje pomieszczenia o łącznej powierzchni 143,32 m²,
2. parterowym, niepodpiwniczonym budynku Nr 2 o powierzchni użytkowej 165,67 m²,
3. do dyspozycji ŚDS przekazano także nieruchomość zabudowaną garażami o łącznej powierzchni 32,8 m².

ŚDS zlokalizowany jest w otoczeniu zapewniającym spokój i bezpieczeństwo uczestnikom zajęć. W obiekcie swoją siedzibę ma również Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu. Cały obiekt ogrodzony jest płotem i żywopłotem, a teren zielony estetycznie urządzony z nasadzeniami roślin, krzewów i drzew ozdobnych, miejscem do spotkań społeczności. Teren należący do ŚDS składa się z dwóch części: rekreacyjno-sportowo-relaksacyjnej z ogrodem sensorycznym oraz części ogrodowo-grillowej (ławki, stoły, pergole). Wokół budynku znajdują się ścieżki z utwardzoną polbrukiem nawierzchnią.

Wejście do Budynku Nr 1 ŚDS wyposażone jest w podjazd dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, natomiast wejście do Budynku Nr 2 jest na poziomie zrównanym z ziemią. Nie ma konieczności wyposażenia siedziby ŚDS w windy, gdyż pomieszczenia i pracownie ŚDS znajdują się na jednej kondygnacji. Wszystkie pomieszczenia w Domu dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych, zapewniona jest odpowiednia szerokość ciągów komunikacyjnych, podłoga wyłożona jest wykładziną lub płytkami antypoślizgowymi. Do potrzeb osób niepełnosprawnych przystosowano wszystkie toalety oraz łazienkę.

W dniach kontroli 11 uczestników nie posiadało pełnej sprawności ruchowej – 4 osoby poruszały się na wózku inwalidzkim, a 7 osób korzystało z asysty opiekuna. Pozostali uczestnicy byli sprawni ruchowo.

Na powierzchni 316,14 m² znajdują się następujące pomieszczenia:

- Sala ogólna (Budynek Nr 2 - pow. 51,66 m²),
- Sala zajęć - Pracownia informatyczna / kawiarenka (Budynek Nr 2 - pow. 29,37 m²),
- Sala zajęć - Pracownia plastyczna (Budynek Nr 1 - pow. 31,92 m²),
- Sala zajęć - Pracownia gospodarstwa domowego (Budynek Nr 1 - pow. 18,86 m²),
- Sala zajęć - jadalnia (Budynek Nr 1 - pow. 40,26 m²),
- Pokój do indywidualnego poradnictwa, pełniący funkcję pokoju wyciszeń (Budynek Nr 2 - pow. 19,47 m²),
- toaleta dla kobiet (Budynek Nr 1 - pow. 4,45 m²),
- toaleta dla mężczyzn (Budynek Nr 1 - pow. 6,01 m²),
- toaleta ogólna (Budynek Nr 2 - pow. 3,95 m²),
- łazienka z natryskiem, w tym również oczko WC (Budynek Nr 2 - pow. 4,65 m²),
- toaleta dla personelu (Budynek Nr 2 - pow. 2,93 m²).

Pomieszczenia dodatkowe:

- pomieszczenia biurowe (gabinet kierownika, głównego księgowego/sekretariat),
- korytarze, wiatrołapy, w tym również szatnie uczestników,
- pomieszczenia magazynowe, również przy pracowniach,
- pomieszczenie socjalne,

- składnica akt.

W obiekcie ŚDS i wokół niego nie stwierdzono występowania barier architektonicznych.

(Akta kontroli str. 63-64)

Na podstawie § 18 pkt 5 lit. d i e rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, standard usług w domu uważa się za spełniony, jeżeli w obiekcie, w którym usługi są świadczone, znajdują się pomieszczenia wyposażone w meble i sprzęty niezbędne do prowadzenia w nich zajęć, w tym:

- wydzielone pomieszczenie kuchenne z niezbędnymi urządzeniami i sprzętem gospodarstwa domowego, pełniące funkcję m.in. pracowni kulinarnej,
- jadalnia mogąca ponadto pełnić świetlicy lub sali ogólnej.

Powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego uczestnika wynosi 9,03 m², a zatem placówka spełnia warunek określony w § 18 pkt 2 rozporządzenia, zgodnie z którym powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 uczestnika powinna wynosić nie mniej niż 8 m². Placówka spełnia również standard w zakresie liczby i rodzaju pomieszczeń określonych w § 18 pkt 5 cyt. rozporządzenia.

Jednostka posiada odpowiedni sprzęt do realizacji zadań wspierająco-rehabilitacyjnych (lustro korekcyjne do choreoterapii, podłoga interaktywna „Fun Floor”, stół do tenisa stołowego, bieżnia elektryczna, wioślarz, rowery stacjonarne, stepper, stepy do ćwiczeń rekreacyjnych – 9 sztuk, sakwy rehabilitacyjne duże i małe, materace rehabilitacyjno – ćwiczeniowe pojedyncze i podwójne, piłki rehabilitacyjne duże i małe, stół rehabilitacyjny do terapii manualnej, poduszki, materace do pozycjonowania i dostymulowywania, kosz do piłki koszykowej – przenośny, stół do bilarda, hamaki podwieszane, leżaki ogrodowe, parasole ogrodowe, namiot turystyczny, śpiwory turystyczne oraz wiele innych), sprzęt gospodarstwa domowego (m.in. zmywarka, lodówki, warnik, krajalnica do chleba, blendery ręczne, maszynka do mięsa, wyciskarka do soków, miksery ręczne z misą, frytkownica, wypiekacz do chleba, suszarka do warzyw, gofrownica, pralka, żelazko, deska do prasowania, suszarka do bielizny, prostownica do włosów, suszarka do włosów, lokówki do włosów, golarka elektryczna, maszyna do szycia), sprzęt do zajęć komputerowych (komputery stacjonarne z monitorami, głośnikami i słuchawkami – 6 stanowisk, laptopy do pracy terapeutycznej – 8 sztuk, projektor multimedialny z ekranem przenośnym, telewizor - 2 sztuki, aparaty fotograficzne – 3 sztuki, kamera, głośniki przenośne – 3 sztuki, swicze komputerowe do komunikacji dotykowej – pozawerbalnej, laptop dotykowy do komunikacji pozawerbalnej z nakładką do Eye Trackingu Tobi (komunikacja z osobami z niepełnosprawnościami sprzężonymi za pomocą ruchu gałki ocznej), przenośna pętla indukcyjna do komunikacji z osobami niedosłyszącymi), sprzęt muzyczny i nagłaśniający (3 gitary akustyczne, dzwonki „Coshi”, rejestrator dźwięku, klarnet, Dzwonki drum soniczne, sprzęt akustyczny „Calimba”, bębny Djembe duże i małe, tuby diafoniczne – zestaw, zestaw bębnów basowych, bęben marszowy, bęben – werbel, deszczownica – sprzęt akustyczny, zestaw grzechotek tykwa, pudło akustyczno-rezonansowe, akordeon, 6 mikrofonów ze statywem, organy elektryczne „Yamaha”, perkusja elektryczna, zestaw nagłaśniający przenośny z 2 kolumnami, mikser muzyczny), materiały plastyczne i do wyrobu prac.

Ponadto placówka posiada plan tyflograficzny rozkładu pomieszczeń w budynkach 1 i 2 napisany w języku Braila dla osób niewidzących i niedowidzących.

W dniu 12 maja 2024 r. dokonano oględzin wszystkich pomieszczeń użytkowanych przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Wałczu. Na tę okoliczność sporządzono *Protokół z oględzin obiektu*.

Struktura zatrudnienia

W Środowiskowym Domu Samopomocy na dzień przeprowadzania kontroli na podstawie umowy o pracę zatrudnionych było 8 osób zespołu wspierająco-aktywizującego w wymiarze pełnego etatu (kierownik, specjalista pracy socjalnej - starszy terapeuta, starszy terapeuta, pielęgniarka - starszy terapeuta, 3 terapeutów, terapeuta zajęciowy). Ponadto zawarto umowy cywilno-prawne. W dniach kontroli w tej formie zadania realizowali: psycholog (7 godzin w miesiącu), rehabilitant (23 godzin w miesiącu).

Łącznie w skład zespołu wspierająco-aktywizującego wchodziło 8 pracowników w wymiarze 8 etatów, w pozostałych formach realizowano miesięcznie łącznie 29 godzin usług na rzecz uczestników zajęć, co stanowi 0,18 etatu. Zatem w kontrolowanym okresie wskaźnik zatrudnienia wynosił 8,18.

(Akta kontroli str. 94-162)

Zespół Wspierająco-Aktywizujący powołany został Zarządzeniem Nr 5/2019 Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu z dnia 8 sierpnia 2019 r. w sprawie powołania Zespołu Wspierająco-Aktywizującego działającego w Środowiskowym Domu Samopomocy w Wałczu. Do składu powołano 8 pracowników zatrudnionych w ramach umowy o pracę. Wsparcie stanowią także specjaliści zatrudnieni w ramach umów cywilno-prawnych. Zaktualizowano skład Zespołu Zarządzeniem Nr 5/2024 Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie zmian osobowych w składzie Zespołu Wspierająco-Aktywizującego działającego w Środowiskowym Domu Samopomocy w Wałczu. W składzie zespołu jest 10 osób.

(Akta kontroli str. 165-166)

Zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy wskaźnik zatrudnienia zespołu wspierająco-aktywizującego powinien wynosić nie mniej niż 1 etat na 7 uczestników w domu typu A, 5 uczestników w domu typu B i C oraz 3 uczestników na jeden etat w przypadku uczestników z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu, będących uczestnikami domów typu A, B i C. Wyliczony w powyższy sposób wskaźnik zatrudnienia zespołu wspierająco-aktywizującego w Środowiskowym Domu Samopomocy w Wałczu, w odniesieniu do 35 uczestników powinien wynosić przynajmniej 8,18 etatu. Zatem zatrudnienie na poziomie 8,18 etatu jest zgodne ze standardem zatrudnienia, określonym w rozporządzeniu w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej osoby kierujące jednostkami pomocy społecznej powinny posiadać wykształcenie wyższe, specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej oraz co najmniej 3 letni staż pracy w pomocy społecznej. Szczegółowe wymogi kwalifikacyjne wynikają z § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, w myśl którego kierownik domu jest obowiązany posiadać wykształcenie wyższe na kierunku mającym zastosowanie przy świadczeniu usług w domu oraz co najmniej półroczne doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Funkcję Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy pełni Pani Anna Baculewska. Posiada wykształcenie wyższe na kierunku: pedagogika, specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej oraz wymagany staż pracy w pomocy społecznej i z osobami z zaburzeniami psychicznymi. Spełnia zatem wymogi wskazane w przytoczonych wyżej przepisach.

Wymagania kwalifikacyjne pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, w tym m.in. w środowiskowych domach samopomocy określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1960). Osoby zatrudnione w ŚDS spełniają wymogi formalne, związane z przygotowaniem zawodowym na pełnionych stanowiskach i wymagania kwalifikacyjne odpowiednie do świadczenia usług w Środowiskowym Domu Samopomocy. Posiadają również doświadczenie zawodowe wymagane w § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Pracownicy stanowiący zespół wspierająco-aktywizujący, posiadają odpowiedni staż pracy na stanowisku związanym z bezpośrednim kontaktem z osobami z zaburzeniami psychicznymi, ponadto pracownicy realizujący treningi umiejętności społecznych posiadali przeszkolenie i doświadczenie w tym zakresie, zgodnie z § 11 ust. 2 pkt 1, 2 i 3 ww. rozporządzenia. Pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu posiadali również przeszkolenie w zakresie treningu umiejętności komunikacyjnych z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się wymagane na podstawie § 23 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Nie wniesiono uwag do przygotowania zawodowego pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego.

W Domu na podstawie zawartych umów cywilno-prawnych usługi świadczyli w dniach kontroli (co wymieniono wyżej) również psycholog (7 godzin miesięcznie – umowy na 1 rok) oraz fizjoterapeuta (22 godzin miesięcznie – umowy na ok. 1 rok, a od 1 czerwca 2024 r. – 23 godziny miesięcznie). Zakres przedmiotowy umowy zawartej z psychologiem obejmuje: poradnictwo indywidualne dla uczestników ŚDS i ich opiekunów, w tym poradnictwo telefoniczne i on-line, prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych z uczestnikami zajęć ŚDS, sporządzanie opinii i diagnoz o uczestnikach zajęć terapeutycznych (wg potrzeb ŚDS), dokumentowanie prowadzonych zajęć (prowadzone są *Karty pracy psychologa* z wyszczególnieniem tematyki zajęć, uczestników oraz sposobem realizacji zajęć). Zakres przedmiotowy umowy z fizjoterapeutą obejmuje: tworzenie indywidualnych planów rehabilitacyjnych, prowadzenie indywidualnych zajęć korekcyjno-rehabilitacyjnych, dostosowanych do jednostki chorobowej i poziomu sprawności psychofizycznej wskazanych uczestników zajęć, prowadzenie grupowych zajęć usprawniająco-aktywizujących dla grup podopiecznych ŚDS Wałcz, ocena stanu rehabilitacyjnego, postępu i wyniku rehabilitacji podopiecznych.

Zgodnie z § 23 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy kierownik domu lub upoważniony przez niego pracownik organizuje, co najmniej raz na 6 miesięcy, zajęcia i szkolenie dla pracowników w zakresie tematycznym, związanym z funkcjonowaniem domu, wynikającym ze zgłoszonych przez pracowników potrzeb.

W okresie kontrolowanym pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu uczestniczyli w następujących szkoleniach:

Lp.	Data szkolenia	Tematyka szkolenia	Liczba uczestników szkolenia
1.	25.04.2023 r.	Jak radzić sobie z zachowaniami trudnymi i wspierać samodzielność osoby nastoletniej z Spektrum Autyzmu	8 osób

2.	24.10.2023 r.	Środowiskowe Domy Samopomocy 2023 r. - zmiany w przepisach prawa i kwestie problematyczne	3 osoby
3.	03.06.2023 r.	Terapia integracji sensorycznej u dzieci i młodzieży ze Spektrum Autyzmu	1 osoba
4.	30.09.2023 r.	Trener Umiejętności Społecznych TUS SST	2 osoby
5.	18.11.2023 r.	Szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej BLS/AED	8 osób
6.	06.04.2023 r.	Muzykoterapia w pracy z podopiecznym ŚDS - szkolenie wewnętrzne	8 osób
7.	31.08.2023 r.	Metody pracy z osobami z wieloraką niepełnosprawnością – szkolenie wewnętrzne	8 osób
8.	12.10.2023 r.	Zmiany w Kodeksie Pracy w 2023 roku – szkolenie wewnętrzne	9 osób
9.	27.02.2024 r.	Filmoterapia jako narzędzie pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną	2 osoby
10.	26.04.2024 r.	Odkryj tajniki animacji – podstawy pracy animatorA	1 osoba
11.	17-18.02. 2024 r.	Odkryj tajniki przedzenia	1 osoba
12.	18.04.2024 r.	Współpraca z rodzicami i opiekunami prawnymi uczestników zajęć – zagadnienia prawne	7 osób
13.	25.04.2024 r.	Czekoladowa opowieść. Przeszłość o ewolucja smaku czekolady. Teoria i Praktyka	7 osób
14.	16.05.2024 r.	Refleksologia twarzy jako metoda walki z zaburzeniami nerwicowymi	7 osób
15.	04.06.2024 r.	Szkolenie wewnętrzne: sytuacje trudne i niebezpieczne w codziennej pracy z podopiecznymi ŚDS	8 osób
16.	29.05.2024 r.	Zmiana wizerunku Osób z Niepełnosprawnością. Techniki i zasady makijażu	7 osób
17.	06.06.2024 r.	Proste układy choreograficzne do wykorzystania w pracy z osobami z niepełnosprawnością. Umiejętność modyfikacji i dostosowania choreografii do możliwości uczestników zajęć	7 osób

Częstotliwość organizowanych szkoleń dla pracowników spełnia wymóg określony w § 23 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Kontrolującym przedstawiono do wglądu zakres tematyczny szkoleń, listy obecności dokumentujące udział w szkoleniach wewnętrznych oraz zaświadczenia i certyfikaty szkoleń zewnętrznych, znajdujące się w aktach osobowych pracowników.

(Akta kontroli str. 163-164)

Świadczone usługi

Środowiskowy Dom Samopomocy w Wałczu jest dziennym ośrodkiem wsparcia, służącym utrzymaniu osoby w jej naturalnym środowisku i przeciwdziałaniu instytucjonalizacji, świadczącym usługi dla osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi, tj. osób z niepełnosprawnością intelektualną, przewlekłe psychicznie chorych oraz wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. Celem działalności Domu jest zapewnienie wsparcia społecznego tym osobom z zaburzoną lub ograniczoną zdolnością do funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym w zakresie przezwycięzania tych ograniczeń, poprawy społecznego funkcjonowania, zwiększenia zaradności życiowej i integracji społecznej.

Na podstawie programu działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu, planów pracy na 2023 i 2024 rok oraz dzienników pracy zespołu wspierająco-aktywizującego stwierdzono, że kontrolowana placówka realizuje główny cel funkcjonowania ŚDS jakim jest usamodzielnianie i aktywizacja życiowa, społeczna i zawodowa jego podopiecznych w oparciu o adekwatnie dobrane do możliwości psychofizycznych uczestników postępowanie wspierająco-aktywizujące, współpracę z najbliższym środowiskiem rodzinnym oraz wykorzystanie potencjału lokalnej społeczności Gminy Miejskiej Wałcz i innych gmin współpracujących w ramach zawartych porozumień.

Na podstawie dokumentacji prowadzonej przez Dom stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą placówka realizowała następujące działania wspierająco-aktywizujące:

- 1) Trening funkcjonowania w życiu codziennym, w tym:
 - trening dbałości o wygląd zewnętrzny (dobieranie strojów stosownie do okoliczności, pory roku, naprawa odzieży, dbanie o jej schludność i czystość, dbałość o własny wygląd),
 - trening higieniczny (nabywanie i utrwalanie nawyków poprawnej higieny),
 - kształtowanie zachowań prozdrowotnych z uwzględnieniem treningu lekowego,
 - trening kulinarny (przygotowanie list i realizacja zakupów, przygotowanie potraw, estetyczne ich podanie, porządkowanie po posiłku),
 - trening praktycznych umiejętności związanych z gospodarstwem domowym (zachowanie czystości otoczenia, obsługi sprzętów domowych, posługiwanie się narzędziami, bezpieczeństwo i higiena pracy w gospodarstwie domowym),
 - trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi/trening budżetowy (planowanie i realizacja zakupów),
- 2) Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym:
 - usamodzielnianie uczestników w zakresie załatwiania spraw urzędowych, korzystania z zasobów instytucji publicznych,
 - trening funkcjonowania w najbliższym otoczeniu społecznym – współpraca z instytucjami i rodzinami oraz najbliższym otoczeniem uczestników,
 - indywidualne i grupowe poradnictwo psychologiczne,
 - kształtowanie pozytywnych relacji między uczestnikami ŚDS – prowadzenie rozmów indywidualnych oraz pogadanki w grupie.
- 3) Trening spędzania czasu wolnego, w tym:
 - zajęcia plastyczne, rękodzielnicze, krawieckie, stolarskie, rozwijające inwencję twórczą i współpracę w grupie,
 - gry towarzyskie,
 - zajęcia informatyczno-poligraficzne, wykorzystanie komputerowych programów edukacyjnych i ćwiczących funkcje poznawcze,

- wyjścia poznawcze na spacer, na wystawy, pokazy, na imprezy plenerowe.
- 4) Terapia ruchowa i relaksacja:
 - zajęcia sportowe, rekreacyjne, ruchowe, ogólnousprawniające wsparcie rehabilitacyjne, taneczne (choreoterapia),
 - zachęcanie do codziennej aktywności fizycznej,
 - gry i zabawy ruchowe ćwiczenia ułatwiające sprawne poruszanie się i samoobsługę,
 - ogrodnictwo i prace porządkowe na terenie zielonym ŚDS
 - zajęcia w terenie – piesze wycieczki,
 - zajęcia rekreacyjne – ćwiczenia przy muzyce,
 - zajęcia relaksacyjne – słuchanie muzyki.
 - 5) Pomoc w korzystaniu z niezbędnych świadczeń zdrowotnych – usamodzielnianie uczestników, pomoc w organizacji wizyt lekarskich, uzyskaniem lub zmianą stopnia niepełnosprawności.
 - 6) Przedsięwzięcia organizowane przez Dom, w tym turnieje tematyczne, celebrowanie rocznic, świąt, ważnych wydarzeń w życiu Domu, spotkania z przedstawicielami lokalnego środowiska.
 - 7) Udział podopiecznych ŚDS w Wałczu w przedsięwzięciach, inicjatywach kulturalnych, towarzyskich, rekreacyjnych, sportowych, turystycznych, społecznych na zaproszenie innych instytucji, placówek, ośrodków wsparcia.
 - 8) Wyjazdy i wyjścia poznawcze, wycieczki.

W Środowiskowym Domu Samopomocy w Wałczu zajęcia terapeutyczne realizowane są w 6 pracowniach (zgodnie z przedstawionymi Dziennikami zajęć):

- 1) pracowni gospodarstwa domowego,
- 2) pracowni plastycznej,
- 3) pracowni komputerowej i muzykoterapii,
- 4) pracowni rewalidacyjnej,
- 5) pracowni rekreacyjno-sportowa,
- 6) zajęcia edukacyjno-rewalidacyjne.

Prowadzone są ponadto dzienne *Karty pracy psychologa*, gdzie zajęcia grupowe opisane są ze wskazaniem tematyki zajęć, sposobem ich realizacji, wykazem uczestników oraz podpisem psychologa, wskazano również osoby, z którymi były prowadzone zajęcia indywidualne, a także wykaz osób, dla których sporządzono opinię psychologiczną.

Podobnie prowadzone są dzienne *Karty pracy rehabilitanta*, z wyszczególnieniem tematyki zajęć, szczegółowym opisem sposobu realizacji zajęć oraz wskazaniem uczestników zajęć. Zajęcia sprawnościowe prowadzone są zarówno indywidualnie, jak również dla grupy osób z wykorzystaniem stosownego sprzętu.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Wałczu umożliwia swoim uczestnikom spożywanie przygotowanego w ramach treningu kulinarnego posiłku, który jest nieodpłatny (zupy, dania obiadowe, sałatki, ciasta, desery i inne, poczęstunki okolicznościowe, potrawy świąteczne).

Dom dysponuje własnym środkiem transportu. Na zajęcia 8 uczestników dowożonych jest BUS-em ŚDS, 5 uczestników dowożonych jest samochodem prywatnym lub przyprowadzanych przez opiekunów, a 10 – samodzielnie dociera na zajęcia.

Ponadto 4 osoby dowożone są BUS-em Gminy Wałcz, a 7 osób z tej gminy samodzielnie dociera komunikacją publiczną lub z pomocą prywatnych przewoźników. Jeden uczestnik z Gminy Tuczno przywożony jest na zajęcia ŚDS przez rodziców.

Kontrolowana jednostka nie prowadzi miejsc całodobowego pobytu. W strukturze ŚDS w Wałczu funkcjonują mieszkania wspomagane dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, całkowitą lub częściową niezdolnością do pracy i samodzielnej egzystencji w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną, niepełnosprawność intelektualną, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych, a także osób, u których orzeczono upośledzenie narządu ruchu, zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu (§ 11 Statutu Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu).

Dokumentacja zbiorcza i indywidualna

W celu dokumentowania świadczonych usług prowadzona jest dokumentacja zbiorcza oraz indywidualna uczestników.

Dokumentację zbiorczą stanowią:

1. Ewidencja uczestników zawierająca następujące informacje:

- imię i nazwisko,
- datę i miejsce urodzenia,
- PESEL i numer dowodu osobistego,
- adres i nr telefonu,
- imię i nazwisko opiekuna lub osoby do kontaktu,
- adres i nr telefonu opiekuna lub numer telefonu osoby do kontaktu,
- datę przyjęcia do Domu,
- okres i przyczyny ponad 2-tygodniowej nieobecności i ewentualne uwagi o uchyleniu decyzji i przyczynach,
- informację o stanie zdrowia.

Ewidencja prowadzona jest chronologicznie, w postaci indywidualnych kart uczestników, uporządkowanych według dat przyjęcia do ŚDS, tj. zgodnie z zapisem § 24 ust. 6 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Ewidencja zawiera 78 pozycji.

2. Listy obecności zawierające następujące informacje:

- imię i nazwisko,
- dni miesiąca,
- zaznaczenie obecności – podpis uczestnika (za 18 uczestników na listach obecności podpisuje się upoważniony przez Kierownika ŚDS pracownik, pozostali uczestnicy podpisują się na listach samodzielnie),
- zaznaczenie nieobecności.

3. Dzienniki zajęć dokumentujące pracę zespołu wspierająco-aktywizującego zawierające następujące informacje:

- przyjęty w określonym przedziale czasowym plan zajęć wspierająco-aktywizujących,
- datę zajęć,
- wykaz osób uczestniczących,
- tematyka i sposób realizacji zajęć,
- podpis prowadzącego,
- ewentualne uwagi o realizacji zajęć.

Na podstawie analizy 6 dzienników zajęć wspierająco-aktywizujących, a także Kart pracy psychologa i rehabilitanta stwierdzono, że zawierały one wszystkie niezbędne elementy, jak: imiona i nazwiska uczestników zajęć. Dzienniki zawierały przyjęty w układzie rocznym plan

zajęć, imię i nazwisko osoby prowadzącej, tematykę i sposób realizacji zajęć, ewentualne uwagi o ich realizacji i aktywności uczestników, ważne z punktu widzenia przebiegu IPPWA, a także potwierdzenie przebiegu zajęć podpisem prowadzącego pracownię.

Przykładowe odnotowane wpisy terapeutów dotyczyły, m.in. nabywania i utrwalanie nawyków higienicznych, ćwiczenie umiejętności komunikacji między uczestnikami zajęć, pogadanki na nurtujące tematy, nauka tworzenia list potrzeb i racjonalnego robienia zakupów, nauka korzystania z przepisów kulinarnych, z książek, czasopism, internetu, przygotowanie i estetyczne podawanie posiłków, nauka kulturalnego zachowania przy stole, bezpieczna obsługa sprzętów AGD, użytkowa praca z komputerem, ćwiczenia ogólnousprawniające, aktywność fizyczna w Domu oraz w plenerze, muzykoterapia, choreoterapia – nauka tańca, przygotowanie przedstawień muzycznych, występów, pokazów na konkursy, zajęcia z przygotowania okazjonalnych prac plastycznych, upominków, stroików, prace ogrodniczo-porządkowe na terenie zielonym wokół ŚDS, sadzenie i pielęgnowanie roślin, dbanie o czystość pomieszczeń ŚDS, a także o własny wygląd i higienę, wyrabianie poczucia odpowiedzialności za realizację powierzonych zadań, wspieranie samodzielności i wiele innych. Ewentualne uwagi o realizacji zajęć i aktywności uczestników odnotowane są w treści Dzienników. W razie konieczności – szersze notatki dot. zachowania uczestników znajdują się w ich aktach osobowych.

Dokumentacja indywidualna

Zgodnie z § 24 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy dokumentację indywidualną uczestnika stanowią w szczególności: kopia decyzji kierującej do domu, kopia orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego, opinie specjalistów, notatki pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego dotyczące aktywności uczestnika, jego zachowań, motywacji do udziału w zajęciach oraz inne dokumenty mające zastosowanie przy opracowaniu indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego.

Na podstawie określonego w Programie kontroli doboru skontrolowano akta z dokumentacją 11 uczestników korzystających z zajęć w Środowiskowym Domu Samopomocy w Wałczu na podstawie następujących decyzji:

- Decyzja Nr MOPS.AT.411.ŚDS.13.1/21[28] z dnia 29 września 2021 r.
- Decyzja Nr MOPS.AT.411.ŚDS.11.1/23[28] z dnia 28 września 2023 r.
- Decyzja Nr MOPS.AT.411.ŚDS.17.1/22[28] z dnia 26 kwietnia 2022 r.
- Decyzja Nr MOPS.AT.411.ŚDS.13.1/24[28] z dnia 23 kwietnia 2024 r.
- Decyzja Nr MOPS.AT.411.ŚDS.5.3/21[28] z dnia 28 września 2021 r.
- Decyzja Nr MOPS.AT.411.ŚDS.4.1/22[28] z dnia 2 października 2023 r.
- Decyzja Nr MOPS.AT.411.ŚDS.37.1/23[28] z dnia 28 kwietnia 2023 r.
- Decyzja Nr MOPS.AT.411.ŚDS.37.2/23[28] z dnia 17 lipca 2023 r.
- Decyzja Nr MOPS.AT.411.ŚDS.19.1/22[28] z dnia 25 kwietnia 2022 r.
- Decyzja Nr MOPS.AT.411.ŚDS.15.1/24[28] z dnia 16 kwietnia 2024 r.
- Decyzja Nr MOPS.AT.411.ŚDS.27.1/22[28] z dnia 28 września 2022 r.
- Decyzja Nr MOPS.AT.411.ŚDS.39.1/23[28] z dnia 28 września 2023 r.
- Decyzja Nr MOPS.AT.411.ŚDS.39.2/23[28] z dnia 29 grudnia 2023 r.
- Decyzja Nr MOPS.AT.411.ŚDS.24.1/22[28] z dnia 25 listopada 2022 r.
- Decyzja Nr MOPS.AT.411.ŚDS.38.2/23[38] z dnia 31 sierpnia 2023 r.
- Decyzja Nr MOPS.AT.411.ŚDS.37.1/24[38] z dnia 14 lutego 2024 r.
- Decyzja Nr MOPS.AT.411.ŚDS.37.2/24[28] z dnia 14 maja 2024 r.

Decyzja Nr MOPS.AT.411.ŚDS.15.1/21[38] z dnia 23 września 2021 r.
Decyzja Nr MOPS.AT.411.ŚDS.13.1/23[32] z dnia 21 września 2023 r.

Stwierdzono zasadność skierowania ww. osób do uczestnictwa w zajęciach ŚDS. Decyzje o skierowaniu po raz pierwszy wydawane były na czas określony, do trzech miesięcy. Decyzje przedłużające pobyt wydawane są na czas zgodny z okresem, na jaki został opracowany indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego.

Dokumentację indywidualną uczestnika w ŚDS w Wałczu stanowią:

- kopia decyzji kierującej do ŚDS,
- zaświadczenie lekarskie (psychiatry lub neurologa) o występujących zaburzeniach psychicznych,
- zaświadczenie lekarza rodzinnego o stanie zdrowia i braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach,
- kopia orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności,
- indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego,
- ocena realizacji planu,
- oświadczenie uczestnika o zapoznaniu z regulaminem,
- uzgodnienie terminu przyjęcia do ŚDS,
- opinie specjalistów (np. psychologa, psychoterapeuty),
- notatki służbowe (terapeutów).

W aktach indywidualnych zgromadzona jest niezbędna dokumentacja medyczna: zaświadczenia, informacje dotyczące leczenia szpitalnego i inne.

(Akta kontroli str. 256-289)

Zgodnie z § 13 ust. 1 rozporządzenia - indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego jest realizowany w porozumieniu z uczestnikiem i opiekunem.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, że indywidualne plany postępowania wspierająco-aktywizującego dla osób uczestniczących w zajęciach ŚDS sporządzane są najczęściej na okres dłuższy niż jeden rok. Uczestnicy są zapoznawani z zaplanowanymi wobec nich działaniami, co potwierdzone jest stosownymi podpisami na dokumencie. W planach ujęte są oczekiwania uczestnika oraz zakres działań zespołu w tym kierunku. Ocena realizacji planów dokonywana jest co 6 miesięcy. W ocenie, oprócz efektów pracy i postępów uczestnika, jego aktywności podczas zajęć, wykazywane są również występujące problemy ze wskazaniem na potrzebę bardziej wzmożonych lub zmodyfikowanych działań w konkretnych obszarach.

Kontrolującym przedstawiono dokumentację ze spotkań zespołu wspierająco-aktywizującego. Spotkania zespołu odbywają się w terminach zgodnych z § 13 ust. 2 rozporządzenia, tj. nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy. Na tę okoliczność sporządzane są protokoły, w których odnotowuje się: datę spotkania, omawiane tematy, wykaz i podpisy członków zespołu uczestniczących w spotkaniu. Protokoły ze spotkań zespołu wspierająco-aktywizującego ŚDS w Wałczu dokumentują pracę zespołu w zakresie opracowywania indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego, dokonywania ocen poziomu funkcjonowania oraz realizacji IPPWA, modyfikacji planów po analizie oceny IPPWA, dyskusje dotyczące problemów, nurtujących uczestników, ewentualne przyczyny rezygnacji

z zajęć, działań podjętych na rzecz poprawy funkcjonowania uczestnika. Spotkania Zespołu odbywają się średnio 2-4 razy w miesiącu, dodatkowo w razie zaistniałej potrzeby.

(Akta kontroli str. 167-189)

Środowiskowy Dom Samopomocy w Wałczu (typu A, B, C) uzyskał w okresie objętym kontrolą dodatkowe dofinansowanie w związku ze świadczeniem usług dla 11 uczestników z niepełnosprawnością sprzężoną lub spektrum autyzmu w ramach Programu „Za życiem”. Na podstawie dokumentacji indywidualnej osób zgłoszonych do przyznania zwiększonej dotacji w ramach programu „Za życiem”, zespół kontrolujący nie stwierdził nieprawidłowości w zakresie kwalifikacji do uczestnictwa w Programie.

Współpraca z rodzinami i opiekunami uczestników

Środowiskowy Dom Samopomocy w Wałczu, w celu uzyskania optymalnych wyników prowadzonej terapii, współpracuje z rodziną i opiekunami uczestników poprzez:

- pomoc na rzecz rodziców i opiekunów w sytuacjach wymagających wsparcia doradczego, psychologicznego, socjalnego, rozmowy wspierające na terenie Środowiskowego Domu, wizyty w miejscu zamieszkania podopiecznych,
- możliwość korzystania rodziców i opiekunów z indywidualnych konsultacji i porad specjalistycznych: psycholog 1 raz w miesiącu,
- systematyczny kontakt z rodzicami i opiekunami w zakresie omawiania postępów realizacji IPPWA, rozwiązywania sytuacji związanych z trudnymi zachowaniami podopiecznych,
- pomoc rodzinie podopiecznych w organizowaniu czynności życia codziennego: organizowanie spraw związanych z pochówkiem bliskich, spraw sądowych, spraw urzędowych,
- organizacja na rzecz rodziców i opiekunów ŚDS przedsięwzięć integracyjnych, włączających do życia społeczności terapeutycznej ośrodka wsparcia, np.: wyjazd integracyjny na koncert bożonarodzeniowy „Sza! Świątecznych Przebojów” do Teatru Adria w Koszalinie – 15.12.2023 r., udział w festynie „Dzień Rodzica i Opiekuna” organizowanym na terenie zielonym ośrodka wsparcia w dniu 28.05.2024 r.

(Akta kontroli str. 190-191)

Współpraca z innymi instytucjami

Środowiskowy Dom Samopomocy w Wałczu współpracuje z wieloma instytucjami:

1. Gminne i Miejsko – Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - systematyczna i cykliczna współpraca z GOPS Wałcz, PCPR Wałcz w zakresie: wywiadów środowiskowych podopiecznych śds, aktualizacji wywiadów, wydawania decyzji administracyjnych w zakresie usług wspierająco – aktywizujących dla podopiecznych śds, wizyty w domach przy asyście pracowników socjalnych GOPS związane z sytuacjami krytycznymi: choroba, pogorszenie stanu funkcjonowania podopiecznych.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu - systematyczna i cykliczna współpraca z MOPS Wałcz, w zakresie: wywiadów środowiskowych podopiecznych śds, aktualizacji wywiadów, wydawania decyzji administracyjnych w zakresie usług wspierająco – aktywizujących dla podopiecznych śds, wizyty w domach przy asyście pracowników socjalnych MOPS związane z sytuacjami krytycznymi: choroba, pogorszenie stanu

funkcjonowania podopiecznych, w sytuacji braku współpracy z rodziną podopiecznych ŚDS, współpraca z kierownictwem i pracownikami MOPS w zakresie uruchomienia oraz rekrutacji mieszkańców do mieszkań chronionych wspieranych „Przyjazna Kamienica” funkcjonujących przy Środowiskowym Domu Samopomocy, realizacja wywiadów, uzgodnień zamieszkania, decyzji przyznających miejsce zamieszkania.

3. Poradnie zdrowia psychicznego, Oddział Psychiatryczny przy 107 Szpitalu Wojskowym –
 - doraźna pomoc psychologiczna i psychiatryczna podopiecznym placówki w Poradni Zdrowia Psychicznego działająca przy 107 Szpitalu Wojskowym oraz z Publiczną Poradnią Zdrowia Psychicznego,
 - kontakty z Oddziałem Psychiatrycznym 107 Szpitala Wojskowego dotyczyły pomocy w hospitalizacji osób potrzebujących oraz pomocy w wystawianiu potrzebnych zaświadczeń i dokumentacji medycznej,
 - niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Poradnia Zdrowia Psychicznego J. Molęda & H. Iżyk: doraźna pomoc psychiatryczna skierowana do podopiecznych placówki, pomoc w skierowaniach do leczenia szpitalnego, aktualizacja zaświadczeń dokumentacji socjalnej podopiecznych ŚDS,
 - współpraca z Centrum Zdrowia Psychicznego działającym przy 107 Szpitalu z Przychodnią – kierowanie, hospitalizacja o pobyt podopiecznych ŚDS na Oddziale Dziennym Centrum.
4. Muzeum Ziemi Wałęckiej
 - uczestnictwo społeczności terapeutycznej ŚDS w wystawach tematycznych organizowanych przez MZW: „Najdłuższy marsz II – indiańskie oblicza Ameryki Północnej” – 29.03.2023 r.; „tu było – tu stało...” – warsztaty komiksowe Wałcz – 16.05.2023 r.; „JW. 2016” – 25.08.2023 r.; „Tak tak, nie nie” – 02.11.2023 r.,
 - aktywny udział uczestników zajęć ośrodka wsparcia w warsztatach tematycznych organizowanych przez Muzeum Ziemi Wałęckiej,
 - udział uczestników ŚDS w Grze Terenowej zorganizowanej przez pracowników Muzeum Ziemi Wałęckiej w Twierdzy Warownej „Cegielnia” - 29.06.2023 r.
 - 14.02.2024 r. – udział w wystawie „Od lunety do Galileusza”,
5. Wałęckie Centrum Kultury; Kino „Tęcza”
 - wyjście społeczności terapeutycznej do kina w Wałęckim Centrum Kultury na seans filmowy - 3 seanse filmowe,
 - wyjście społeczności terapeutyczne na okresowe wystawy i wydarzenia artystyczne do Wałęckiego Centrum Kultury: oglądanie wystaw wałęckich artystów w ramach cyklu: „Wszystko, co kocham...” - wystawa Danuty Hofmann, Doroty Zaremba,
 - organizacja wspólnie z Wałęckim Centrum Kultury wystawy dorobku artystycznego podopiecznych ŚDS w ramach obchodów Dnia Zdrowia Psychicznego pod nazwa „My” – 10.10.2023 r.,
 - wyjście społeczności terapeutycznej do kina w Wałęckim Centrum Kultury na seans filmowy: „Sami Swoi – Początek” – 14.03.2024 r.,
 - wyjście społeczności terapeutyczne na okresowe wystawy i wydarzenia artystyczne do Wałęckiego Centrum Kultury: oglądanie wystaw wałęckich artystów w ramach cyklu: „Wszystko, co kocham...”: wystawa – 07.02.2024 r.,
 - udział przedstawicieli społeczności terapeutycznej ŚDS i personelu merytorycznego w Wielkim Finale Świątecznej Pomocy w dniu: 28.01.2024 r.

6. Nadleśnictwo Wałcz, Nadleśnictwo Płytnica - realizacja praktycznych lekcji leśnych w Ośrodku Edukacji Leśnej i Przyrodniczej „Morzycówka” – 08.05.2023 r.
7. Dom Pomocy Społecznej w Wałczu
 - realizacja przez pracowników i uczestników ŚDS zajęć choreoterapeutycznych na rzecz mieszkańców DPS – 24.01.2024 r.,
 - udział delegacji mieszkańców DPS w pikniku organizowanym przez ośrodek wsparcia „Święto Jabłka” – 27.09.2023 r.,
 - udział delegacji podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy w zabawie organizowanej przez DPS Wałcz „Święto Ziemniaka” – 20.10.2023 r.
 - warsztat rękodzielniczy związany z wykonaniem ozdób wielkanocnych podopiecznych ŚDS i pensjonariuszy DPS Wałcz: 15.03.2024 r.
8. Ochotniczy Hufiec Pracy 16 – 60 w Wałczu - spotkanie Integracyjne w ramach integracyjnego projektu z młodzieżą OHP, delegacjami z Hiszpanii i Portugalii, warsztat „Pszczoła” zorganizowany przez ŚDS Wałcz – 19.05.2023 r.
9. Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno–Wychowawczy w Wałczu - udział delegacji społeczności Środowiskowego Domu Samopomocy w przedstawieniu bożonarodzeniowym „Dziadek do orzechów” – 14.12.2023 r.
10. Warsztat Terapii Zajęciowej w Wałczu
 - udział w przedsięwzięciu integracyjno–filmowym „Integracja Ty i Ja” na zaproszenie WTZ Wałcz – 20.09.2023 r.,
 - udział w Przeglądzie Artystycznym osób z niepełnosprawnością „Con Anima” – 04.10.2024 r.,
 - udział delegacji uczestników WTZ w Pikniku organizowanym przez ŚDS Wałcz „Święto Jabłka” – 27.09.2023 r.
 - wspólna dyskoteka karnawałowa w Klubie Theater.
11. Klub Seniora w Wałczu - organizacja przez personel i podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy warsztatów tanecznych dla seniorów zrzeszonych w Klubie Seniora – 30.05.2023 r.
12. Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Wałczu - udział podopiecznych i pracowników ŚDS w Narodowym Czytaniu - „Nad Niemnem” E. Orzeszkowej – 09.09.2023 r.
13. Gminna Biblioteka Publiczna w Lubnie - udział grupy podopiecznych ŚDS w lekcji bibliotecznej, zapoznanie z działalnością biblioteki – 22.05.2023 r.
14. Ośrodki wsparcia – śds, wtz z terenu Województwa Zachodniopomorskiego - Środowiskowy Dom Samopomocy w Wałczu w 2023 r. współpracował z następującymi organizacjami działającymi na rzecz Osób z Niepełnosprawnością ośrodkami wsparcia z terenu Województwa Zachodniopomorskiego:
 - udział w przedsięwzięciu sportowym „Krok bliżej Paraolimpiady” na zaproszenie ŚDS Krzęcin – 06.06.2023 r.,
 - udział przedstawicieli ŚDS w Przeglądzie Piosenki organizowanym w ŚDS Chojna – 14.06.2023 r.,
 - turniej wiedzy ekologicznej na zaproszenie ŚDS Złocieniec – 28.06.2023 r.,
 - udział w przedsięwzięciu poznawczo – integracyjnym „Święto Ziemniaka” na zaproszenie ŚDS Drawsko Pomorskie - 15.09.2022 r.,
 - udział w przedsięwzięciu edukacyjno–integracyjnym „Dzień Zdrowia Psychicznego” organizowanym przez ŚDS Choszczno – 14.09.2023 r.

- dzień integracyjny z ŚDS Recz – 11.10.2023 r.,
 - Gala twórczości osób z niepełnosprawnością na zaproszenie ŚDS Białogard - 23.11.2023 r.
 - Dyskoteka karnawałowa w ŚDS Drawno – 13.02.2024 r.,
 - Udział w Przeglądzie Zespołów Ludowych w Drawnie - 25.05.2024 r.
15. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Wałczu - współorganizacja w dniu 23.03.2024 r. Wałęckiego Biegu i Marszu 2 Skarpet z okazji Światowego Dnia Osób z Zespołem Downa,
16. Siłownia Athletic& Gym
- systematyczne korzystanie podopiecznych ŚDS Wałcz z zasobów siłowni – zajęcia sportowe na siłowni,
 - wspólna organizacja „Turnieju Siłaczy” - 21.02.2024 r.
17. Centralny Ośrodek Przygotowań Olimpijskich Bukowina w Wałczu - zniżkowe korzystanie podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy z basenu i sauny ośrodka.
18. Szkoła Podstawowa Nr 1 w Wałczu – Zajęcia otwarte – integracyjne podopiecznych ŚDS i uczniów klas VII Szkoły - 15.04.2024 r.
19. Przedszkole Publiczne Nr 5 w Wałczu
- Warsztaty taneczne – integracyjne - 16.04.2024 r.,
 - Artystyczne warsztaty integracyjne – 06.06.2024 r.

(Akta kontroli str. 192-198)

Podsumowanie kontroli

W toku czynności kontrolnych zespół kontrolny nie stwierdził nieprawidłowości co do zasadności udzielania wsparcia osobom skierowanym do uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Wałczu. Nie wniesiono również uwag do prowadzonej przez Dom dokumentacji programowej oraz indywidualnej uczestników.

Zgodnie z § 16 pkt 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 poz. 2285 ze zm.), protokół kontroli zawiera ocenę skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta. W związku z powyższym działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu oceniono pozytywnie.

Podczas kontroli przeanalizowano sposób realizacji zaleceń zawartych w Wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 kwietnia 2018 r. (Znak: K-S-1.431.2.1.2018.MB-K). Stwierdzono, że w kontrolowanym okresie:

- dostosowano wskaźnik zatrudnienia pracowników stanowiących zespół wspierająco-aktywizujący Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu do wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie środowiskowych domów samopomocy,
- dostosowano toalety i łazienkę do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- prowadzono dokumentację indywidualną uczestników zgodnie z § 24 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy,
- dokonywano w ewidencji uczestników wpisów o przyczynie i okresie dłuższej niż dwutygodniowa nieobecności uczestnika.

Zalecenia zostały zatem zrealizowane.

Przeprowadzenie kontroli zostało odnotowane w Księżce Kontroli Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu pod pozycją nr 26.

Przed podpisaniem protokołu kontroli, kontrolowany może zgłosić zastrzeżenia na piśmie dotyczące jego treści, w ciągu 7 dni od daty otrzymania do podpisu.

Odmowa podpisania protokołu powinna być poprzedzona złożeniem pisemnych wyjaśnień przyczyn odmowy, co nie stanowi przeszkód do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

Protokół sporządzono w dniu 28 czerwca 2024 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

Miejscowość i data podpisania protokołu

Kierownik
jednostki kontrolowanej:

Kontrolujący:

- właściwe podpisy na oryginale -

Oświadczam, że w dniu zostałam zapoznana z treścią protokołu oraz otrzymałam jeden jego egzemplarz.